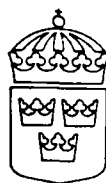

Arbetsmarknadsutskottets betänkande 1987/88:12

AU
1987/88:12

om tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret
1987/88

Sammanfattning

I betänkandet behandlas proposition 1987/88:25 med förslag om tilläggsbudget I för budgetåret 1987/88 i vad avser bilagorna 7 (arbetsmarknadsdepartementet), 8 (industridepartementet) och 9 (civildepartementet) i de delar som remitterats till arbetsmarknadsutskottet. Det gäller bl.a. frågor om ytterligare medel till arbetsmarknadsutbildning i företag, statligt tillskott till ett investmentbolag i Västerbottens län samt administrationen av statens personskadeförsäkring. Utskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker tre motioner som väckts med anledning av propositionen i dessa delar.

Till betänkandet har fogats fyra reservationer och två särskilda yttranden.

TIONDE HUVUDTITELN

I. B. Arbetsmarknad m.m.

1. Arbetsmarknadsutbildning

Propositionen

Regeringen föreslår i propositionens bilaga 7 (sid. 23-24) – efter föredragning av statsrådet Thalén – att riksdagen till B 3 Arbetsmarknadsutbildning på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1987/88 skall anvisa ett reservationsanslag av 40 000 000 kr.

Motionerna

1987/88:A14 av Elver Jonsson m.fl. (fp) vari yrkas

1. att riksdagen i fråga om anslaget B 3 Arbetsmarknadsutbildning uttalar vad som i motionen anförts angående behovet av åtgärder för att minska långtidsarbetslösheten och förbättra arbetsmarknaden för handikappade.

1987/88:A15 av Alf Wennerfors m.fl. (m) vari yrkas

1. att riksdagen avslår regeringens förslag att till Arbetsmarknadsutbildning på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 40 000 000 kr. i enlighet med vad som i motionen anförts,

2. att riksdagen som sin mening ger till känna vad som i motionen anförts angående regeringens möjligheter att utnyttja finansfullmakten.

Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) har för budgetåret 1987/88 tilldelats medel för att ge 15 000 personer utbildning inom företagen. AMS har i sin anslagsframställning för budgetåret 1988/89 bl.a. framhållit att det råder stor brist på yrkesarbetare och tekniker. Detta förhållande skapar s.k. flaskhalsproblem i produktionen, vilket hindrar företag från att vidmakthålla och utveckla sin verksamhet. Härefter har rapporterats om att situationen kan komma att förvärras ytterligare.

Mot den angivna bakgrunden föreslås i propositionen att ytterligare 40 milj. kr. skall tillföras anslaget till arbetsmarknadsutbildning för utbildning i företag. Det anförs vidare att föredragande statsrådet kommer att föreslå regeringen att AMS skall ges möjlighet att disponera högst 20 milj. kr. för utbildning i företag av medel som har beräknats på samma anslag för särskilt anordnad arbetsmarknadsutbildning. Ytterligare drygt 8 000 personer beräknas härigenom kunna beredas utbildning i företag.

I motion 1987/88:A15 (m) anförs att det i och för sig finns goda skäl att utvidga arbetsmarknadsutbildningen, men att detta bör ske utan ytterligare medelstilldelning på det ifrågakvarande anslaget. Vid behov bör i stället finansfullmakten utnyttjas.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag beträffande en förstärkning av medlen för utbildning i företag. Det begärda beloppet – 40 milj. kr. – bör därför tillföras det aktuella anslaget för innevarande budgetår. Att riksdagen på detta sätt i vanlig ordning får möjlighet att pröva behovet av en anslagsförstärkning ser utskottet som en fördel. Det sagda innebär att utskottet inte ställer sig bakom förslaget i motion A15 om finansiering via regeringens finansfullmakt, varför motionen avstyrks.

Utskottet tar i detta avsnitt härefter upp motion 1987/88:A14 (fp), i vilken behandlas *behovet av arbetsmarknadspolitiska insatser för långtidsarbetslösa och handikappade*. I motionen framhålls att regeringen i detta sammanhang också borde ha lagt fram förslag till åtgärder i syfte att främja de handikappades situation på arbetsmarknaden. I motionen hänvisas till tidigare av folkpartiet framlagda förslag om överföring av resurser från socialförsäkringssektorn till arbetsmarknadspolitiska åtgärder, utökat antal platser med särskilt lönebidrag samt ett mer flexibelt lönebidrag. Slutligen pekas på vikten av en reform beträffande bilstödet. Motionärerna konstaterar att inte heller beträffande denna reform finns något förslag i den föreliggande tilläggsbudgeten.

Utskottet vill för sin del först framhålla att behovet av arbetsmarknadspolitiska insatser bland de arbetshandikappade har ägnats en betydande uppmärksamhet i utskottet. Senast skedde det i betänkandet AU 1986/87:11 då bl.a. de nyssnämnda folkpartiförslagen, utom de som gäller bilstödet, behandlades. Allmänt kan konstateras att resurserna på detta område successivt har förstärkts.

Vad beträffar en reformering av stödet till handikappbilar, som utskottet i olika sammanhang ställt sig positiv till, bör påpekas att den frågan bereds inom socialdepartementet. Frågan är också aktuell i socialförsäkringsutskottet med anledning av sex motioner, däribland en partimotion av folkpartiet.

från föregående riksmöte, med yrkanden om bilstödet. I regeringsförklaringen den 6 oktober utlovades att förslag till nytt bilstöd för handikappade skall läggas fram under riksmötet. Statsrådet Lindqvist meddelade i svar på en enkel fråga den 25 november att en särskild proposition i ämnet kommer att lämnas till vårriksdagen. Propositionen kommer att innehålla förslag som på väsentliga punkter förbättrar bilstödet och som också utvidgar personkretsen. Tanken är att reformen skall träda i kraft under år 1988. Utskottet anser att det är naturligt att regeringen väljer att presentera en så betydelsefull reform i ett annat och större sammanhang än i förevarande proposition. Denna har liksom andra tilläggsbudgetar det huvudsakliga – och begränsade – syftet att föreslå riksdagen att göra punktförstärkningar av de för det innevarande budgetåret beviljade anslagen.

I frågedebatten den 25 november anförde statsrådet Lindqvist vidare att avsikten är att handikappberedningen snart skall komma med förslag till ett mer aktivt och samlat stöd till de arbetshandikappade. I avvaktan på detta har AMS erhållit särskilda medel för uppsökande verksamhet bland framför allt förtidspensionerade handikappade ungdomar. Vidare framhölls att ett teknikavtal tecknats med avsikt att skapa 2 000 arbetsplatser för handikappade, som bygger på den nya tekniken och dess möjligheter.

Med hänsyn till vad sålunda anförts om insatser bland de handikappade avstyrks motion A14.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med avslag på motion 1987/88:A15 till *Arbetsmarknadsutbildning* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag om 40 000 000 kr.,

2. beträffande *behovet av arbetsmarknadspolitiska insatser för långtidsarbetslösa och handikappade*

att riksdagen avslår motion 1987/88:A14 yrkande 1.

2. Sysselsättningsskapande åtgärder

Propositionen

Regeringen föreslår under punkt B 5 (s. 24) – efter föredragning av statsrådet Thalén – att riksdagen skall godkänna vad som anförts om användningen av medel för beredskapsarbeten.

I denna punkt underrättas riksdagen om att AMS medgivits disponera 20 milj. kr. av medlen för beredskapsarbeten för särskilda arbetsmarknadspolitiska åtgärder i samband med nedläggningen av gruvdriften i Stekenjokk i Västerbottens län. Någon anslagsförstärkning anses dock inte behövas. Till följd av de ökade utbildningsinsatser som redovisats i föregående punkt bedöms nämligen behovet av beredskapsarbeten innevarande budgetår minska i en omfattning som motsvarar det nyssnämnda beloppet.

Vad som anförts i propositionen lämnas av utskottet utan erinran. Utskottet hemställer

att riksdagen godkänner vad som anförts i propositionen om användningen av medel för beredskapsarbeten.

3. Tillfälligt sysselsättningsbidrag för textil- och konfektionsindustrierna

I propositionen anmäls under punkt B 16 (s. 25) att chefen för industridepartementet senare kommer att redovisa sin syn på frågan om ändrad stödform till tekoindustrin. Frågan är hänvisad till behandling i näringsutskottet.

TOLFTE HUVUDTITELN

II. Regional utveckling

Lokaliseringsbidrag m.m.

Propositionen

Regeringen föreslår under punkt C 2 (sid. 48–49) – efter föredragning av statsrådet Peterson – att riksdagen skall godkänna vad som anförts om användningen av medel på anslaget C 2 Lokaliseringsbidrag m.m.

Motionerna

1987/88:A14 av Elver Jonsson m.fl. (fp) vari yrkas

2. att riksdagen i fråga om anslaget C 2 Lokaliseringsbidrag m.m. som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående förslag till infrastrukturella åtgärder.

1987/88:A16 av Alf Wennerfors m.fl. (m) vari yrkas

1. att riksdagen avslår vad regeringen föreslagit angående användningen av medel på anslaget C 2 Lokaliseringsbidrag m.m.,

2. att riksdagen bemyndigar regeringen att av medel på anslaget C 2 Lokaliseringsbidrag m. m. på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1985/86 nyttja 25 000 000 kr. för ränte- och amorteringsfritt lån med fem års löptid till investmentbolag i Västerbottens län.

Utskottet

I propositionen erinras om att Västerbottens läns inland tillhör de regioner i landet som under lång tid haft en mycket negativ befolkningsutveckling. På senare tid har också ett antal större industriarbetsplatser minskat sin sysselsättning eller kommer helt att lägga ned sin verksamhet.

I många områden med svagt näringsliv fattas bl.a. riskkapital och ledningskunskande. Ett sätt att undanröja dessa brister är enligt propositionen att man underlättar tillkomsten av och stärker befintliga privata

regionala investmentbolag. Genom riksdagens beslut våren 1982 (prop. 1981/82:113, AU23, rskr. 388) har regeringen givits möjlighet att lämna lån på fördelaktiga villkor till sådana bolag med medel från detta anslag. Det nybildade investmentbolaget Sorbinvest AB har dock ansökt hos regeringen om statliga medel i form av aktie- och driftskapital.

I propositionen föreslås att, som en del av de statliga insatserna i Västerbottens inland, Sorbinvest AB får ett kapitaltillskott på 25 milj. kr. under förutsättning att bolaget inriktar sin verksamhet bl.a. på detta område. 25 milj. kr. av de 46 milj. kr. som återstår av det särskilda tillskott på 100 milj. kr., vilket anvisades på anslaget C2 Lokaliseringsbidrag m.m. på tilläggsbudget II för budgetåret 1985/86, föreslås därför få användas på det sätt som beskrivits ovan. Härfor bör inhämtas riksdagens godkännande.

I motion 1987/88:A16 (m) anförs att staten, på kort sikt, bör medverka till att förbättra kapitalförsörjningen i Västerbottens län. Det bör dock inte ske genom ett statligt deläggande i investmentbolag. Mot bakgrund av de negativa erfarenheterna från andra av staten helt eller delvis ägda investmentbolag bör i stället medel anslås till ett ränte- och amorteringsfritt lån med en löptid av högst fem år.

Utskottet har inhämtat i denna fråga om *kapitaltillskott till Sorbinvest AB* att bakom bildandet av bolaget står Boliden AB, vissa försäkringsbolag och banker samt Småföretagsfonden. Investmentbolaget, som för närvarande har 38 milj. kr. i kapital, skall främst stödja näringslivet på de orter där Boliden måste minska sitt engagemang.

Förra hösten behandlade utskottet en liknande fråga i betänkandet AU 1986/87:9. Det gällde formerna för ett statligt tillskott till ett nybildat investmentbolag i Blekinge län. Även i det sammanhanget förordades i motioner av företrädare för moderata samlingspartiet att statens tillskott borde ske i form av ett ränte- och amorteringsfritt lån. Vid sina överväganden stannade utskottet för att man inte borde binda sig för ett enda finansieringsalternativ såsom yrkades i de nämnda motionerna, utan det statliga engagemang borde kunna väljas på ett mer flexibelt sätt.

Utskottet anser att dessa överväganden äger giltighet också beträffande statens tillskott till det nya investmentbolaget i Västerbottens län. Med hänvisning härtill och då behovet av ett investmentbolag av detta slag i länet inte är ifrågasatt bör regeringen vara oförhindrad att bevilja bolaget ett kapitaltillskott i form av aktie- eller driftskapital eller i någon annan med hänsyn till syftet ändamålsenlig form. Motion A16 avstyrks med hänvisning härtill.

Utskottet tar slutligen i detta avsnitt upp frågan om *behovet av infrastrukturella investeringar*.

Denna fråga ägnades särskild uppmärksamhet av utskottet i samband med behandlingen av årets budgetproposition 1986/87:100. I bilaga 14 i propositionen föreslogs att riksdagen skulle anvisa 300 milj. kr. till särskilda regionalpolitiska insatser för infrastrukturuppbyggnad m.m. Medlen skulle kunna utnyttjas under en treårsperiod och disponeras av industridepartementet.

Med anledning av ett antal motioner i ärendet avvisades regeringens förslag på denna punkt, ett ställningstagande som sedermera vann riksdagens

bifall. Utskottets majoritet ifrågasatte inte behovet av att förbättra infrastrukturen och allmänt förstärka näringslivets förutsättningar i de prioriterade regionerna. Utskottet menade emellertid att de insatser det här är fråga om normalt bör anvisas via de ordinarie anslagen under resp. huvudtitel.

Avslutningsvis anförde utskottet att det framstod som angeläget att riksdagen får ta ställning till viktiga infrastrukturella satsningar. Utskottet utgick därför från att regeringen på sedvanligt sätt snarast skulle återkomma till riksdagen med förslag om särskilda insatser av detta slag.

I motion 1987/88:A14 (fp) anfördes att det är anmärkningsvärt att några förslag till infrastrukturella åtgärder ännu inte presenterats av regeringen. Eftersom regeringen inte behandlat frågan i den här aktuella tilläggsbudgeten, vilket varit naturligt, bör regeringen enligt motionärerna snarast återkomma till riksdagen med förslag i ämnet.

Utskottet vill erinra om att regeringen i den propositionsförteckning som avlämnades till riksdagen i samband med innevarande riksmötes öppnande anmälde sin avsikt att under november månad presentera en proposition om regionalpolitiskt motiverade åtgärder. Utskottet kan nu konstatera att regeringen denna dag till riksdagen kommer att överlämna den aviserade propositionen. Propositionen kommer enligt vad utskottet inhämtat att innehålla förslag om infrastrukturella åtgärder från fem departement, en uppläggning i enlighet med riksdagens i våras uttalade önskan. Ett omfattande och tidsödande beredningsarbete har också föregått det framlagda förslaget från regeringens sida, varför ett tidigare avlämnande av propositionen – som i och för sig varit önskvärt – inte kunnat ske.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motion A14.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *kapitaltillskott till Sorbinvest AB*
att riksdagen med avslag på motion 1987/88:A16 godkänner vad som anförts i propositionen om användningen av medel på anslaget C2 Lokaliseringsbidrag m.m.,
2. beträffande *behovet av infrastrukturella investeringar*
att riksdagen avslår motion 1987/88:A14 yrkande 2.

III. Statlig personalpolitik

Administration av statens personskadeförsäkring, m.m.

Propositionen

Regeringen föreslår under punkt D 17 (sid. 79–80) – efter föredragning av statsrådet Holmberg – att riksdagen skall till Administration av statens personskadeförsäkring, m.m. på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 3 000 000 kr.

Ersättning vid vissa typer av personskador utgår för statsanställda genom särskilt avtal (PSA). Frågor om ersättning enligt PSA beslutas av trygghetsnämnden som är administrativt knuten till statens arbetsmarknadsnämnd (SAMN). Ärendeutvecklingen för trygghetsnämnden på personskadeområdet gör det enligt propositionen nödvändigt att nu aktualisera resursfrågan inom detta område särskilt. Efter ingående överväganden i frågan förordas att uppgifterna förs över från SAMN till AMF-trygghetsförsäkring. Därmed åstadkommes bl.a. att gemensamma lösningar för hela arbetsmarknaden tillämpas inom trygghetsområdet. Överföringen bör ske så snart som möjligt. Statens förhandlingsnämnd kommer att ges i uppdrag att föra de erforderliga förhandlingarna, varvid utgångspunkten bör vara att administrationen av personskadefrågorna förs över per den 1 januari 1988. Medelsbehovet för första halvåret 1988 beräknas till högst 3 milj. kr. Dessa medel föreslås bli uppförda under ett för ändamålet nytt förslagsanslag.

Utskottet

Utskottet tillstyrker vad som anförs i propositionen i denna del och hemställer

att riksdagen till *Administration av statens personskadeförsäkring, m.m.* på tilläggsbudget I för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 3 000 000 kr.

Stockholm den 2 december 1987

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Lars Ulander

Närvarande: Lars Ulander (s), Elver Jonsson (fp), Lahja Exner (s), Gustav Persson (s), Bengt Wittbom (m), Sten Östlund (s), Bo Nilsson (s), Sonja Rembo (m) Inge Carlsson (s), Kersti Johansson (c), Lars-Ove Hagberg (vpk), Anders G Högmark (m), Sigge Godin (fp), Monica Öhman (s) och Gunvor Norberg (c).

1. Medelsanvisning till Arbetsmarknadsutbildning (punkt I:1, mom. 1)

Bengt Wittbom, Sonja Rembo och Anders G Högmark (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 2 som börjar "Utskottet tillstyrker" och slutar med "motionen avstyrks" bort ha följande lydelse:

Det finns goda skäl att utvidga arbetsmarknadsutbildningen. Detta kan dock ske utan att det ifrågavarande anslaget förstärks. Vid behov av ytterligare medel till arbetsmarknadsutbildning bör regeringen utnyttja finansfullmakten, som numera ger regeringen möjlighet att vidta åtgärder mot oväntade förändringar på arbetsmarknaden genom ökad verksamhet inom arbetsmarknadsutbildningen. Med hänsyn till vad ovan anförts tillstyrker utskottet motion A15 vilket innebär att propositionens förslag i denna del bör avslås.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *medelsanvisningen*

att riksdagen med bifall till motion 1987/88:A15

a) avslår propositionen i vad avser begäran om ytterligare medel till anslaget Arbetsmarknadsutbildning,

b) som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anförde angående regeringens möjligheter att utnyttja finansfullmakten.

2. Behovet av arbetsmarknadspolitiska insatser för långtidsarbetslösa och handikappade (punkt I:1, mom. 2)

Elver Jonsson och Sigge Godin (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 2 börjar med "Utskottet vill" och på s. 3 slutar med "motion A14" bort ha följande lydelse:

Regeringens förslag om ett tilläggsanslag till arbetsmarknadsutbildningen för att ge fler personer möjlighet till utbildning i företag är i och för sig positivt. Men åtgärden blir knappast till nytta för de grupper som har det särskilt besvärligt på arbetsmarknaden. Utskottet avser bl.a. de långtidsarbetslösa och de arbetshandikappade. Deras situation har inte nämnvärt förbättrats under de senaste årens högkonjunktur, och man kan inte vänta sig att de annat än marginellt kommer att ha nytta av den ökade utbildningsinsats regeringen föreslagit.

Mot den angivna bakgrunden anser utskottet att det finns anledning att på nytt aktualisera initiativ som direkt tar sikte på att komma till rätta med sysselsättningsproblemen för de handikappade. Exempel på sådana åtgärder ges i motion A 14 (fp). Det gäller fler platser inom Samhall, särskilt för psykiskt utvecklingsstörda, enklare regler för att inrätta inbyggda verkstäder, fler lönebidragsplatser hos de allmännyttiga organisationerna samt vidgad och mer flexibel användning av det särskilda lönebidraget för svårt handikappade. Åtgärder av detta slag skulle helt eller delvis kunna finan-

sieras genom överföring av resurser från socialförsäkringssektorn till det arbetsmarknadspolitiska åtgärdssystemet.

I regeringsförklaringen den 6 oktober 1987 utlovades förslag till nytt bilstöd för handikappade. Med tanke på den långsamma handläggningen av ärendet i regeringens kansli vill utskottet understryka betydelsen av att riksdagen snarast föreläggs förslag i denna för de handikappade angelägna reformfråga. Utskottet vill erinra om att riksdagen vid flera tillfällen begärt att regeringen tar initiativ i denna fråga.

Statsrådet Lindqvist meddelade i ett frågesvar den 25 november 1987 bl.a. att handikappberedningen snart skulle komma med förslag till ett mer aktivt och samlat stöd till de arbetshandikappade. Resultatet härav kan emellertid få effekt för de handikappade först på någon sikt. Åtgärder med den inriktning som utskottet angivit ovan kan däremot vidtagas omedelbart och ger omedelbara förbättringar av sysselsättningen för de handikappade.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *behovet av arbetsmarknadspolitiska insatser för långtidsarbetslösa och handikappade*

att riksdagen med bifall till motion 1987/88:A14 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför.

3. Kapitaltillskott till Sorbinvest AB (punkt II, mom.1)

Bengt Wittbom, Sonja Rembo och Anders G Högmark (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 5 som börjar med "Utskottet anser" och slutar med "hänvisning härtill" bort ha följande lydelse:

På kort sikt kan det accepteras att staten medverkar vid bildandet av investmentbolag då kapitalförsörjningen i regionen förbättras. Erfarenheterna av investmentbolag med statligt hel- eller deläggande är dock inte särskilt positiva. Det statliga engagemanget bör därför begränsas i förhållande till vad regeringen föreslår.

Utskottet anser därför att statens insats i Sorbinvest AB bör få formen av ett ränte- och amorteringsfritt lån. Lånet bör tidsbegränsas till en löptid på fem år. Under den tiden bör bolaget kunna bygga upp aktieäggande i vinstgivande företag och kommer därefter inte längre att behöva några speciella fördelaktiga lån.

Utskottet tillstyrker mot den angivna bakgrunden motion A16.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *kapitaltillskott till Sorbinvest AB*

att riksdagen med bifall till motion 1987/88:A 16 godkänner vad utskottet anför om användningen av medel på anslaget C 2 Lokaliseringsbidrag m.m.

4. Administration av statens personskadeförsäkring, m.m. (punkt III)

AU 1987/88:12

Bengt Wittbom, Sonja Rembo och Anders G Högmark (alla m) anser att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

Överföringen av administrationen av de statliga personskadeärendena från trygghetsnämnden och statens arbetsmarknadsnämnd till AMF trygghetsförsäkring, såsom regeringen föreslår, kan i och för sig ses som en lovvärd rationaliseringsåtgärd. Enligt vad utskottet inhämtat utgör AMF trygghetsförsäkringar ett konsortium, vari Folksam har ingått som delägare till 50 % och Försäkrings AB Skandia med samma andel. Skandia har överlåtit 12 % av sin andel till Trygg Hansa och 3 % till Länsförsäkringar. De båda sistnämnda bolagen uppges dock inte alls delta i den praktiska hanteringen av ärendena.

Som utskottet ser det har AMF här med Folksam och Skandia överenskommit om en fördelning av marknadsandelarna som man i andra sammanhang inte skulle acceptera. Den tilltänkta överföringen av de statliga personskadeärendena till AMF trygghetsförsäkringar innebär att konsortiets redan dominerande position ytterligare förstärks. Propositionen innehåller inte någon information som kan utgöra underlag för riksdagens bedömning i denna fråga.

Dessutom tillkommer följande. Det ankommer för närvarande på trygghetsnämnden att besluta om ersättning till värnpliktiga m. fl. för ideell skada. Denna handlägningsfråga berördes förra hösten av socialförsäkringsutskottet i betänkandet SfU:1986/87:2. Av det utskottets yttrande framgår att handlägningsfrågan diskuterats mellan företrädare för försvarets civilförvaltning och trygghetsnämnden. Den hade också aktualiserats i en skrivelse till regeringen från statens arbetsmarknadsnämnd, som bl.a. föreslagit att dessa skaderegleringar i fortsättningen skulle handläggas av försvarets civilförvaltning. Socialförsäkringsutskottet föreslog inte något initiativ i ärendet med hänvisning till att handlägningsfrågan redan var anhängiggjord i regeringens kansli.

Enligt vad arbetsmarknadsutskottet har inhämtat är avsikten att överföringen av administrationen av de statliga personskadeärendena till AMF trygghetsförsäkring också skall omfatta ärenden rörande ersättning för ideell skada till värnpliktiga m. fl. Att så skall ske kan inte utläsas av propositionen. Riksdagen bereds än mindre tillfälle att överväga om det inte vore en rationellare ordning att låta ersättningsfrågorna prövas av försvarets civilförvaltning.

Vad utskottet ovan anför visat att riksdagen förelagts ett underlag som är alltför otillfredsställande för att det skall vara möjligt att göra en allsidig bedömning av frågan om överföringen av trygghetsnämndens uppgifter beträffande den statliga personskadeförsäkringen till ett annat organ. Utskottet anser därför att riksdagen bör avslå den föreliggande anslagsframställningen och uppdraga åt regeringen att återkomma med ett nytt förslag om formerna för den framtida administrationen av den statliga personskadeförsäkringen m.m.

att riksdagen med avslag på propositionen i vad avser begäran om anslag till Administration av statens personskadeförsäkring, m.m. som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om nytt förslag om formerna för försäkringens framtida administration.

Särskilda yttranden

1. Behovet av arbetsmarknadspolitiska insatser för långtidsarbetslösa och handikappade (punkt I:1, mom. 2)

Bengt Wittbom, Sonja Rembo och Anders G Högmark (alla m) anför:

I regeringsförklaringen den 6 oktober 1987 utlovades förslag till nytt bilstöd för handikappade. Statsrådet Lindqvist meddelade i ett frågesvar den 25 november bl. a. att handikappberedningen snart skulle komma med förslag till ett mer aktivt och samlat stöd till de arbetshandikappade. Resultatet härav kan emellertid få effekt för de handikappade först på någon sikt. Med tanke på den långsamma handläggningen av frågan om bilstödet i regeringens kansli utgår vi från att riksdagen snarast föreläggs förslag om denna för de handikappade angelägna reform.

2. Behovet av infrastrukturella investeringar (punkt II, mom.2)

Elver Jonsson (fp), Bengt Wittbom (m), Sonja Rembo (m), Kersti Johansson (c), Anders G Högmark (m), Sigge Godin (fp) och Gunvor Norberg (c) anför:

I budgetpropositionen 1986/87:100 bil.14 föreslog regeringen att det på industridepartementets huvudtitel skulle uppföras ett nytt anslag avsett att bekosta infrastrukturella åtgärder för att främja den regionala utvecklingen. Vid behandlingen härav i betänkandet AU 1986/87:13 uttalade utskottet att insatser av detta slag normalt bör anvisas över de ordinarie anslagen. Det anfördes också av utskottet att det var angeläget att riksdagen fick ta ställning till viktiga infrastrukturella satsningar. Utskottet utgick därför från att regeringen på sedvanligt sätt snarast skulle återkomma till riksdagen med förslag om särskilda insatser av detta slag. Vid behandlingen i riksdagen bifölls utskottets hemställan och vad det uttalat.

I propositionsförteckningen som regeringen avlämnade vid riksmötets början, anmäldes att en proposition om regionalpolitiskt motiverade åtgärder avsågs bli avlämnad under november 1987. I verkligheten avlämnades propositionen först den 2 december. Redan ett avlämnande i november skulle göra det svårt för riksdagen att kunna ta ställning före årsskiftet 1987–1988. Nu är det inte längre möjligt. Detta är klart otillfredsställande. Att det tagit sådan tid för regeringen att avlämna propositionen är än mer anmärkningsvärt då industriministern under våren 1987 uppgav att det redan då fanns färdiga förslag till insatser avsedda att finansieras med det i budgetpropositionen föreslagna anslaget. Vi kan härav inte dra annan slutsats än att dessa insatser, industriministerns försäkringar till trots, har

krävt fortsatta ingående beredningar i regeringskansliet med försenat propositionsavlämnande och behandling i riksdagen först under vårsessionen. Den framförhållning och regionalpolitiska samsyn departementen emellan som industriministern förespeglade riksdagen i våras förelåg uppenbarligen inte.

AU 1987/88:12